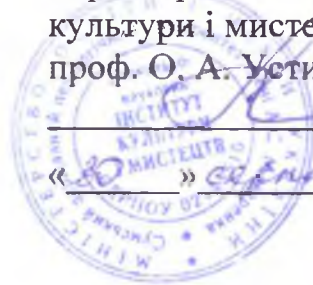

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка

Навчально-науковий інститут культури і мистецтв

Кафедра образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор НН Інституту
культури і мистецтв
проф. О. А. Устименко-Косоріч

« 30 » серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**КУЛЬТУРНА ІНФРАСТРУКТУРА СЛОБОЖАНСЬКОГО
РЕГІОНУ**

галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 034 Культурологія
освітня програма Культурологія
мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією НН Інституту культури і
мистецтв

« 30 » серпня 2022 р.

Голова Руденко О. Ф.

Розробник:

А. І. Литвиненко, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

Програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології

Протокол № 12 від «21» червня 2022 року.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології д., мист., проф. О. К. Зав'ялова

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Магістр	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
1-й		-	
Семестр			
2-й		-	
Лекції			
24 год.		-	
Практичні, семінарські			
26 год.		-	
Лабораторні			
-		-	
Самостійна робота			
100 год.		-	
Консультації:			
-	-		
Вид контролю: <i>залік</i>			
Загальна кількість годин – 150			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни – сформувати у здобувачів вищої освіти комплексні знання щодо культурної інфраструктури Слобожанщини.

Завдання курсу:

– ознайомити здобувачів вищої освіти зі специфікою та особливостями становлення та розвитку культурної інфраструктури Слобожанщини.

– охарактеризувати культурну інфраструктуру Слобожанщини, як феномена історико-культурної спадщини України.

– розкрити перспективні форми методи та напрями розвитку культурної інфраструктури Слобожанщини, як об'єкта історико-культурної спадщини України.

Навчальна дисципліна передбачає формування таких *загальних компетентностей*:

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 6. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

Курс «Культурна інфраструктура Слобожанського регіону» формує такі *спеціальні компетентності*:

СК 2. Здатність до оцінювання та аналізу інформації у процесі реалізації професійної діяльності.

СК 3. Здатність виявляти культурні потреби суспільства та його окремих груп та визначати шляхи їх задоволення, забезпечувати культурні права і свободи людини.

СК 6. Здатність критично осмислювати історичні здобутки та новітні досягнення культури.

СК 7. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати й моделювати культурний розвиток різних культурних регіонів, художньої та візуальної культури.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальні курси – «Сучасне мистецтво: концепції та практика», «Культурні ресурси України», «Іміджологія», «Екскурсійна діяльність: теорія та практика».

3. Результати навчання за дисципліною

Знання: специфіки та особливостей становлення та розвитку культурної інфраструктури Слобожанського регіону. Уміння: критично оцінювати перспективи розвитку культурної інфраструктури Слобожанського регіону для розв'язання суспільно-значимих проблем.	ПРН 1.	Розуміти специфіку та особливості реалізації культурних ідей, образів, та смислів, а також критично оцінювати можливості їхньої інтерпретації для розв'язання суспільно-значимих проблем.
Знання: можливостей підтримувати комунікації з органами влади, науково-	ПРН-5	Організовувати та підтримувати комунікації з органами влади,

<p>дослідними установами, інформаційно-аналітичними службами, засобами масової інформації з питань розвитку культурної інфраструктури Слобожанського регіону.</p> <p>Комунікації: організувати та підтримувати комунікації з органами влади, науково-дослідними установами, інформаційно-аналітичними службами, засобами масової інформації з питань культурної інфраструктури Слобожанщини.</p>		<p>науково-дослідними установами, інформаційно-аналітичними службами, засобами масової інформації з питань культури.</p>
<p>Знання: історичних здобутків та новітніх досягнень культурної інфраструктури Слобожанщини.</p> <p>Уміння: оцінювати історичних здобутків та новітніх досягнень культурної інфраструктури Слобожанщини.</p>	ПРН 7.	<p>Оцінювати історичні здобутки та новітні досягнення культурології.</p>
<p>Знання: інноваційних методів, форм і напрямів розвитку культурної інфраструктури Слобожанщини.</p> <p>Комунікації: приймати ефективні рішення щодо втілення інноваційних методів, форм і напрямів розвитку культурної інфраструктури Слобожанського регіону.</p>	ПРН 8.	<p>Приймати ефективні рішення щодо розв'язання складних задач і практичних проблем культурного розвитку суспільства.</p>

1. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
<p>A 90 – 100 Відмінно</p>	<p>Студент володіє теоретичними знаннями з курсу, досконало знає практичний матеріал (вільно ним оперує, грамотно застосовує); вміє використовувати набуті знання та вміння у практичній діяльності; викладає теоретичний матеріал логічно, послідовно й переконливо; грамотно оперує понятійно-термінологічним апаратом.</p>
<p>B 82 – 89 Добре</p>	<p>Студент виявляє повні, систематичні знання із дисципліни, має здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Швидко опрацьовує та засвоює матеріал, оперує понятійно-термінологічним апаратом. Але разом із</p>

	тим допускає неточності, робить незначні помилки.
С 74 – 81 Добре	Студент виявляє повні знання із дисципліни, має здатність до самостійного оновлення знань. Демонструє певні навички та уміння під час практичних занять, але професійно-культурологічний комплекс виявляється обмежено (допускає певні помилки та неточності тощо).
D 64 – 73 Задовільно	Студент виявляє знання основного матеріалу, має обізнаність з культурологічної літератури, намагається аналізувати мистецькі твори і концепції, робити висновки, але при цьому допускає грубі помилки і не може переконливо викласти матеріал щодо заданої теми.
E 60 – 63 Задовільно	Студент виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, задовільному для подальшої фахової діяльності. Практична підготовка загалом відповідає вимогам, студент демонструє певні навички, але форма виступу нестабільна, є помітні погрішності методологічного характеру.
F 35 – 59 Не задовільно	Студент емоційно скутий, не впевнений у своїх відповідях. Не розуміє основної сутності завдання, не може зробити висновки й узагальнення. Виступ невиразний та непереконливий.
FХ 1 – 34 Не задовільно	Недбалість студента щодо власної підготовки. Не має впевнених знань з курсу. Не демонструє належної форми публічного виступу та необхідних практичних навичок.

Розподіл балів

Поточний контроль							Разом	Сума
РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2					
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 2.1	Т 2.23	Т 2.3	Т 2.4	80	100
Поточний контроль								
10	10	20	10	10	10	10		
Контроль самостійної роботи							20	
2	3	5	2	3	2	3		

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 2.4 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

2. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: тести, реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, усні доповіді та інші види індивідуальних та групових завдань, залік.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ПРО КУЛЬТУРНУ ІНФРАСТРУКТУРУ.

Тема 1.1. Культурна інфраструктура Слобожанського регіону як наукова дисципліна.

Тема 1.2. Проблеми становлення та класифікації культурної інфраструктури Слобожанщини.

Тема 1.3. Охорона культурної спадщини як стратегічний пріоритет культурної політики України.

Розділ 2. КУЛЬТУРНА ІНФРАСТРУКТУРА СЛОБОЖАНЩИНИ: ХАРАКТЕРИСТИКА, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ.

Тема 2.1. Основні поняття про історико-культурні заповідники.

Тема 2.2. Культурна інфраструктура та Історико-культурні заповідники Сумщини.

Тема 2.3. Культурна інфраструктура та Історико-культурні заповідники Харківщини та Донеччини.

Тема 2.4. Культурна інфраструктура Слобожанщини як базис розвитку соціогуманітарного простору регіону.

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ПРО КУЛЬТУРНУ ІНФРАСТРУКТУРУ.

Тема 1.1. Культурна інфраструктура Слобожанського регіону як наукова дисципліна.

Предмет, об'єкт і завдання курсу. Основні поняття «інфраструктура», «культурна інфраструктура», «пам'ятка», «рухома і нерухома пам'ятка», «пам'ятка загальнонаціонального та місцевого значення», «культурна спадщина» тощо. Основні відомості та коротка історія формування територій Слобідської України. Географічні аспекти формування культурної інфраструктури Слобожанщини. Політичні та економічні аспекти формування культурної інфраструктури.

Тема 1.2. Проблеми становлення та класифікації культурної інфраструктури Слобожанщини.

Пам'ятки державного устрою і суспільного життя Слобожанщини. Критерії відбору культурних пам'яток: історична цінність, наукове значення, естетичні якості. Типи культурної інфраструктури. Системи та принципи класифікації культурної інфраструктури. Категорії, типи та види культурних пам'яток. Понятійно-термінологічні аспекти проблем класифікації культурної інфраструктури Слобідської України.

Тема 1.3. Охорона культурної спадщини як стратегічний пріоритет культурної політики України.

Законодавче регулювання пам'яткоохоронної сфери в Україні. Пам'яткоохоронна діяльність наукових та громадських організацій. Загальні проблеми роботи з охорони культурних пам'яток України. Сучасний підхід до збереження і використання культурних цінностей. Закони України щодо охорони культурної спадщини: Конституція України, Закони України «Про

вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» від 21 вересня 1999 р. та «Про охорону культурної спадщини» від 8 червня 2000 р. Співвідношення термінів пам'ятки історії та культури» та «культурна спадщина». Проблема розшуку та повернення історико-культурних пам'яток в Україну. Проблема реставрації та консервації історико-культурних пам'яток. Сучасна пам'ятокознавча діяльність музейних закладів. Формування єдиної системи органів охорони пам'яток та його відображення в Україні. Визначні пам'ятки Слобожанщини, включені до Реєстру всесвітньої культурної спадщини.

Розділ 2. КУЛЬТУРНА ІНФРАСТРУКТУРА СЛОБОЖАНЩИНИ: ХАРАКТЕРИСТИКА, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ.

Тема 2.1. Основні поняття про історико-культурні заповідники.

Історико-культурні заповідники: характеристика, проблеми та перспективи розвитку. Міста 1000-річної слави Слобожанщини. Національні, державні та місцеві Історико-культурні заповідники Слобожанщини: перелік, функції, історико-краєзнавча та пам'яткоохоронна діяльність.

Тема 2.2. Культурна інфраструктура та Історико-культурні заповідники Сумщини.

Культурна інфраструктура Сумської області: перелік, коротка характеристика та перспективи розвитку. Державні історико-культурні заповідники «Путивль» та «Посулля»: об'єкти, діяльність та функції. Національний історико-культурний заповідник «Глухів»: характеристика, об'єкти, діяльність та функції.

Тема 2.3. Культурна інфраструктура та Історико-культурні заповідники Харківщини та Донеччини.

Культурна інфраструктура Харківської та Донецької областей: перелік, коротка характеристика та перспективи розвитку. Державний історико-археологічний музей-заповідник «Верхній Салтів» Вовчанський район, с. Верхній Салтів, харківська область: інфраструктура, проблеми та перспективи розвитку. Чугуївський державний історико-культурний заповідник ім. І. Рєпіна, м. Чугуїв, Харківська область: об'єкти, діяльність та функції. Державний історико-архітектурний заповідник «Святі гори», м. Святогірськ, Донецька область: інфраструктура, об'єкти, діяльність заповідника.

Тема 2.4. Культурна інфраструктура Слобожанщини як базис розвитку соціогуманітарного простору регіону.

Дослідження культури як детермінанти формування якісного рівня життя населення Слобожанського регіону. Основні складові культурної інфраструктури, які впливають на формування соціогуманітарного простору та розвиток соціальної інфраструктури Слобожанщини. Ступінь участі в культурній інфраструктурі яка залежить від фінансової спроможності домогосподарств та доступу до культурологічних пам'яток. Пріоритетні напрямками модернізації культурної інфраструктури України.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. р.		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.
Розділ 1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ПРО КУЛЬТУРНУ ІНФРАСТРУКТУРУ											
Тема 1.1. Культурна інфраструктура Слобожанського регіону як наукова дисципліна.	18	2	2			14					
Тема 1.2. Проблеми становлення та класифікації культурної інфраструктури Слобожанщини.	20	2	4			14					
Тема 1.3. Охорона культурної спадщини як стратегічний пріоритет культурної політики України.	22	4	4			14					
Розділ 2. КУЛЬТУРНА ІНФРАСТРУКТУРА СЛОБОЖАНЩИНИ: ХАРАКТЕРИСТИКА, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ											
Тема 2.1. Основні поняття про історико-культурні заповідники.	22	4	4			14					
Тема 2.2. Культурна інфраструктура та Історико-культурні заповідники Сумщини.	22	4	4			14					
Тема 2.3. Культурна інфраструктура та Історико-культурні заповідники Харківщини та Донеччини.	22	4	4			14					
Тема 2.4. Культурна інфраструктура Слобожанщини як базис розвитку соціогуманітарного простору регіону.	24	4	4			16					
Усього годин:	150	24	26			100					

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Культурна інфраструктура Слобожанського регіону як наукова дисципліна	2	-
2	Проблеми становлення та класифікації	2	-

	культурної інфраструктури Слобожанщини		
3	Охорона культурної спадщини як стратегічний пріоритет культурної політики України	4	-
4	Основні поняття про історико-культурні заповідники	4	-
5	Культурна інфраструктура та Історико-культурні заповідники Сумщини	4	-
6	Культурна інфраструктура та Історико-культурні заповідники Харківщини та Донеччини	4	-
7	Культурна інфраструктура Слобожанщини як базис розвитку соціогуманітарного простору регіону.	4	-
	Всього	24	

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Культурна інфраструктура Слобожанського регіону як наукова дисципліна	2	-
2	Проблеми становлення та класифікації культурної інфраструктури Слобожанщини	4	-
3	Охорона культурної спадщини як стратегічний пріоритет культурної політики України	4	-
4	Основні поняття про історико-культурні заповідники	4	-
5	Культурна інфраструктура та Історико-культурні заповідники Сумщини	4	-
6	Культурна інфраструктура та Історико-культурні заповідники Харківщини та Донеччини	4	-
7	Культурна інфраструктура Слобожанщини як базис розвитку соціогуманітарного простору регіону.	4	-
	Всього	26	

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Культурна інфраструктура Слобожанського регіону як наукова дисципліна	14	-
2	Проблеми становлення та класифікації культурної інфраструктури Слобожанщини	14	-
3	Охорона культурної спадщини як стратегічний пріоритет культурної політики України	14	-

4	Загальні проблеми роботи з охорони культурної інфраструктури Слобожанщини	14	-
5	Основні поняття про історико-культурні заповідники	14	-
6	Культурна інфраструктура та Історико-культурні заповідники Сумщини	14	-
7	Культурна інфраструктура та Історико-культурні заповідники Харківщини та Донеччини	14	-
8	Культурна інфраструктура Слобожанщини як базис розвитку соціогуманітарного простору регіону	16	-
	Всього	100	

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Актуальні питання виявлення і дослідження пам'яток історії та культури. Ч.1. Київ : Інститут історії України НАН України, 2017. 255 с.
2. Вечерський В. В. Пам'ятки архітектури й містобудування Лівобережної України: виявлення, дослідження, фіксація. Київ : Вид. дім А.С.С., 2015. 584 с.
3. Жукова О. В. Палаці та старовинні садиби. Полтавщина, Сумщина, Харківщина. Харків : ПП АССА, 2015. 32 с.
4. Івченко А. Міста України. Довідник. Київ : НВП «Картографія», 2014. 136 с.
5. Музеї Сум: графік роботи та адреси. URL: <https://sm.locator.ua/ua/l/%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%B8/%D0%BC%D1>
6. Музеї та галереї у Сумах : <https://cukr.city/city/2021/muzeyi-galerei-sumu/>
7. Музеї України, в яких зберігається державна частина Музейного фонду України URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Музеї_України,_в_яких_зберігається_державна_частина_Музейного_фонду_України.
8. Охорона культурної спадщини : заходи щодо збереження пам'яток. Музеї України. 2017. № 2/3. С. 40–41.
9. Рутинський М. Й. Географія туризму України. Навчально-методичний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2014. 160 с.
10. Худoley О. С. Українське пам'яткознавство : сучасні проблеми та тенденції. *Гуманітарний вісник*. Сер. : Історичні науки. 2017. Вип. 3. С. 46–49.

Додаткові:

1. Лаврик О. В. 1000 цікавих фактів про Україну. Харків : Віват, 2015. 256 с.

2. Основи історичного музеєзнавства : навч. посіб. для студ. іст. ф-ту / О. В. Скус ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2020. 210 с.

3. Суми туристичні. URL: <https://visit.sumy.ua/>

4. Україна. 500 чарівних куточків, які варто відвідати. Путівник. / Укл. Т. Лагунова. Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2014. 416 с.

8. Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про музеї та музейну справу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95>

2. Офіційний сайт Міністерства культури та інформаційної політики України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mkp.gov.ua/>

3. Положення про порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу фахівцями туристичного супроводу : Наказ Державної туристичної адміністрації України від 24 вересня 2004 р. // Офіційний вісник України. 2004. № 42.

4. Туристско-экскурсионное обслуживание. Проектирование услуг : ГОСТ 28681.1-95. [Чинний від 1997-01-01]. Київ : Держстандарт України, 1997. 26 с. (Національний стандарт України).

5. Офіційний сайт Міністерства культури та інформаційної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mkp.gov.ua/>

6. Постанова «Про затвердження Типового положення про державний історико-культурний заповідник» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1149-2003-%D0%BF#Text>

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійний проєктор, бездротовий доступ до мережі Інтернет.